

แบบรายงานการตรวจราชการระดับจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
คณะที่ ๑ การเสริมสร้างสุขภาพป้องกันโรค และการจัดการสุขภาพ
หัวข้อ การคุ้มครองผู้บริโภคด้านสิ่งแวดล้อม
จังหวัด...อ่างทอง...เขตสุขภาพที่ ๔ รอบที่ ๒ ตรวจราชการวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๓

๑.ประเด็นการตรวจราชการ

ร้อยละของโรงพยาบาลที่ ผ่านเกณฑ์ พัฒนานาอนามัยสิ่งแวดล้อมได้ตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital ผ่านเกณฑ์ฯ ระดับดีมาก ร้อยละ ๘๕ และโรงพยาบาลผ่านเกณฑ์ ระดับดีมาก plus ร้อยละ ๓๐ของโรงพยาบาลในพื้นที่ และขยายสู่โรงพยาบาลเอกชน

๒.สถานการณ์

จังหวัดอ่างทอง มีโรงพยาบาล ทั้งหมด ๗ แห่ง ประกอบด้วย โรงพยาบาลทั่วไป ๑ แห่งและโรงพยาบาลชุมชน ๖ แห่ง จากผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๒ โรงพยาบาลทุกแห่งผ่านเกณฑ์GREEN & CLEAN Hospital ระดับดี จำนวน ๔ แห่ง (โรงพยาบาลป่าโมก ,โรงพยาบาลไชโย,โรงพยาบาลแสวงหา และโรงพยาบาลสามโก้) คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๑๔ โรงพยาบาลผ่านเกณฑ์ระดับดีมาก จำนวน ๒ แห่ง (โรงพยาบาลโพธิ์ทอง และโรงพยาบาลวิเศษชัยชาญ) คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๕๗ และผ่านเกณฑ์โรงพยาบาลผ่านเกณฑ์ระดับดีมาก Plus จำนวน ๑ แห่ง คือโรงพยาบาลอ่างทอง และจังหวัดมีแผนที่จะยกระดับGREEN & CLEAN Hospital ผ่านเกณฑ์ฯ ระดับดีมาก plus อีก ๒ แห่ง คือโรงพยาบาลโพธิ์ทอง และโรงพยาบาลวิเศษชัยชาญ ในเวลาที่ผ่านมาทางสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอ่างทอง ได้ร่วมทำข้อตกลงกับผู้ประกอบการค้าผักปลอดสารพิษ ที่เข้าร่วมเป็นตลาดรัฐประชาโดยทางผู้ว่าราชการจังหวัดอ่างทอง ร่วมเป็นสักขีพยานร่วมลงนามสนับสนุนให้หน่วยบริการโรงพยาบาลทุกแห่งในจังหวัดอ่างทองใช้ผักที่ผลิตได้ในพื้นที่และมีความปลอดภัยกับผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาพยาบาลในการบริโภคอาหารที่ปลอดภัยไม่มีสารเคมีเจือปน เป็นที่เรียบร้อยแล้วเมื่อปลายเดือนเมษายน ๒๕๖๒ ที่ผ่านมา ซึ่งโรงพยาบาลทุกแห่งได้ให้คำแนะนำตามมาตรฐาน มีการจัดบริการน้ำดื่มสะอาดที่อาคารผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน มีการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ มีการจัดสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกอาคาร โดยทางโรงพยาบาลบางแห่ง เช่นโรงพยาบาลอ่างทอง และโรงพยาบาลวิเศษชัยชาญ มีการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ว่างเปล่า ด้วยการจัดโครงการสวนผักพอเพียง เคียงคู่สุขภาพ ปลูกผักปลอดสารเคมีและสวนสมุนไพรชุดบ่อเลี้ยงปลา โดยการนำเศษอาหารที่เหลือจากคนไข้มาเป็นอาหารปลา เพื่อเป็นการประหยัด และลดปริมาณขยะนำผลผลิตไปประกอบอาหารสำหรับผู้ป่วยและเจ้าหน้าที่ โรงพยาบาลโพธิ์ทอง มีนวัตกรรมเช่น ถูร้อนบรรเทาปวด ขวดน้ำฟ่อนแรง Garbage in GC&I และ Printer Cover กล่องน้ำเกลือ ส่วนการคัดแยกมูลฝอยทั่วไป และขยะอันตราย มีการให้ความรู้แก่บุคลากร กำหนดให้โรงพยาบาล สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทุกแห่ง เป็นต้นแบบในการคัดแยกขยะ และมูลฝอยติดเชื้อ สนับสนุนให้อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ร่วมจัดกิจกรรมคัดแยกขยะในพื้นที่ของตัวเองรวบรวมไว้ที่หน่วยบริการและนำมาขายสร้างรายได้ให้กับพื้นที่ ตลอดจนแยกมูลฝอย หรือขยะติดเชื้อมีอาจเกิดจากการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด ๒๐๑๙ ในชุมชน เช่น หน้ากากผ้า หรือหน้ากากอนามัย ซึ่งเป็นการสนองตอบนโยบายของทางท่านผู้ว่าราชการจังหวัดอ่างทอง และท่านนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดอ่างทอง ในการที่จะลดปริมาณการใช้ขยะและสร้างจิตสำนึกในการดูแล สภาพแวดล้อมในพื้นที่ และลดการแพร่ระบาดของโรคติดต่อ สำหรับการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาล มีการปรับปรุงให้สะอาด เพียงพอและมีความปลอดภัยครบทุกแห่งจังหวัดอ่างทอง และภาคีเครือข่ายในพื้นที่ ขับเคลื่อน GREEN & CLEAN Hospital พร้อมขยายสู่การเป็นชุมชนสุขภาวะดี หรือ GREEN & CLEAN Communities เพื่อจัดการสภาพแวดล้อมชุมชนให้เอื้อต่อการมีสุขภาพดี มุ่งสู่

ประชาชนมีสุขภาพ และคุณภาพชีวิตที่ดี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอ่างทองมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้โรงพยาบาลในจังหวัดอ่างทอง ในฐานะหน่วยงานให้บริการด้านสุขภาพที่มีความใกล้ชิดประชาชน และชุมชนมี การพัฒนาตนเองให้เป็นต้นแบบที่ดีทั้งด้านการส่งเสริมสุขภาพและการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดีสำหรับประชาชน ผู้มาใช้บริการ รวมถึงประชาชนที่อยู่ในชุมชนโดยรอบบริเวณใกล้เคียง โรงพยาบาล ภายใต้โครงการ GREEN & CLEAN Hospital สนับสนุนการจัดการปัญหาสุขภาพแบบบูรณาการด้วย การส่งเสริมให้เกิด GREEN & CLEAN Cities เชื่อมต่อความสำเร็จจากการขับเคลื่อนงาน GREEN & CLEAN Hospital สู่อการพัฒนาชุมชนสุขภาพดี หรือ GREEN & CLEAN Communities ทั้งนี้ เพื่อให้ชุมชนสามารถป้องกันดูแลและจัดการสภาพแวดล้อมในพื้นที่ได้ด้วยตัวเอง เกิดเป็นชุมชนรอบรู้ด้านสุขภาพอย่างยั่งยืน (Health Literacy) ผ่านการมีส่วนร่วมกับภาครัฐและเอกชน ทั้งในเชิงนโยบาย ความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านต้นแบบชุมชนที่มีศักยภาพ การบริหารจัดการ รวมทั้งการบังคับใช้กฎหมาย สาธารณสุข และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง ซึ่งการขับเคลื่อนนี้สอดคล้องกับนโยบายด้าน สาธารณสุขในเรื่องการป้องกันโรคเพื่อประชาชนมี สุขภาพดี กรอบการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และกรอบปฏิญญาเซี่ยงไฮ้ (Shanghai Declaration on promoting health in the ๒๐๓๐ Agenda for Sustainable Development) ที่กำหนดให้ทุกประเทศมีการพัฒนา เมืองสุขภาพดีสู่ประชาชนมีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดี (Healthy Cities)

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอ่างทอง ได้ดำเนินงานมา ตลอดระยะเวลา ๓ ปีที่ผ่านมา มีการดำเนินงาน GREEN & CLEAN Hospital ในหลายเรื่อง ทั้งการจัดการขยะ การจัดการสิ่งปฏิกูล อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมการดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมสู่ชุมชนสีเขียวในหลายด้าน อาทิ การลดและ การใช้พลังงานทดแทน การเพิ่มพื้นที่สีเขียว การผลักดันให้เกิดป่าเศรษฐกิจครอบครัว การใช้ระบบผังเมือง การจัดการให้มีศูนย์เรียนรู้ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมครอบคลุมทุกตำบล การบูรณาการให้เกิดอาสาสมัครเพื่อจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม อาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประจำหมู่บ้าน ให้มีภารกิจเกี่ยวกับการขับเคลื่อนผ่านกลไกคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมลุ่มลุ่มจังหวัด เชื่อมโยงกับคณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัด การส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำกฎหมายไปใช้เป็นกฎหมายท้องถิ่นและให้มีผลบังคับ ส่งผลให้จังหวัดอ่างทองเป็นจังหวัดหนึ่งที่ดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

ทั้งนี้ในปี ๒๕๖๓ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอ่างทอง โดยกลุ่มงานอนามัยสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย ได้ดำเนินการขับเคลื่อนงานอย่างจริงจัง ผ่านนโยบายที่เข้มข้นของผู้ว่าราชการจังหวัด อ่างทอง ส่วนราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเครือข่าย ส่งผลให้จังหวัดอ่างทอง เป็นจังหวัดต้นแบบในหลายด้าน อาทิ โรงพยาบาลผ่านมาตรฐาน GREEN & CLEAN Hospital และมีการบูรณาการเข้ากับการดำเนินงานด้านอื่น ๆ เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ HWP HA ติดดาว เป็นต้น การจัดการขยะต้นทางโดยใช้หลัก ๓ R กระจายไปทุกพื้นที่ เช่น บ้าน วัด โรงเรียน สถานประกอบการ สถานที่ราชการ การจัดการสิ่งปฏิกูล ครอบคลุมในทุกอำเภอ ลดการใช้ถุงพลาสติกใส่ยาในสถานบริการสาธารณสุข มีแผนการส่งเสริมการลด การใช้พลังงานและเพิ่มโอกาสพลังงานทางเลือก Solar Roof และ Solar cell สนับสนุนการปลูกต้นไม้ใน โรงพยาบาล ปลูกสมุนไพร ป่าเศรษฐกิจครอบครัว การส่งเสริมการปลูกพืชผักปลอดภัย พืชผักอินทรีย์ โดยให้ทุกสถานบริการเป็นตลาดที่จำหน่ายพืชผักและรับซื้อผลิตภัณฑ์จากกลุ่มเกษตรกรโดยตรง การส่งเสริมให้เกิดศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมระดับตำบล เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีและแลกเปลี่ยน ประสบการณ์การทำงานระดับพื้นที่ ส่งเสริมให้มีอาสาสมัครสาธารณสุขเชี่ยวชาญสาขาการจัดการ สิ่งแวดล้อมชุมชน

๓. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ (ระบุนายการข้อมูลที่ใช้เป็นการตรวจติดตามที่จำเป็นในแต่ละประเด็น)

ลำดับ	ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล	อำเภอเมือง	อำเภอวิเศษชัยชาญ	อำเภอโพธิ์ทอง	อำเภอป่าโมก	อำเภอแสวงหา	อำเภอไชโย	อำเภอสามโก้	ภาพรวมจังหวัด (ข้อมูล ณ วันที่รับตรวจ)	ภาพรวมจังหวัด - รอบ ๒ ณ ไตรมาส ๓ (ข้อมูล ต.ค. ๖๒ - ๒๙ พ.ค.๖๓)
๑	ร้อยละของ รพ. ที่ผ่านเกณฑ์ GREEN&CLEAN Hospital ระดับดีมาก ร้อยละ ๘๕	เป้าหมาย	-	-	-	๑	๑	๑	๑	๔	๔
		ผลงาน	-	-	-	๑	๑	๑	๑	๔	๔
		ร้อยละ	-	-	-	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	-	๑๐๐	๑๐๐
๒	ร้อยละของ รพ. ที่ผ่านเกณฑ์ GREEN&CLEAN Hospital ระดับดีมาก Plus	เป้าหมาย	๑	๑	๑	-	-	-	-	๓	๓
		ผลงาน	๑	๑	๑	-	-	-	-	๓	๓
		ร้อยละ	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	-	-	-	-	๑๐๐	๑๐๐

ที่มา : แบบประเมิน GREEN&CLEAN Hospital วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓

๔. สรุปประเด็นสำคัญที่เป็นความเสี่ยงต่อการทำให้การขับเคลื่อนนโยบายหรือการดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จ (Key Risk Area/ Key Risk Factor) ซึ่งได้จากการวินิจฉัย ประมวล วิเคราะห์ สังเคราะห์ จากการตรวจติดตาม

ประเด็นความเสี่ยงที่มีผลต่อการขับเคลื่อนนโยบายไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจาก

๔.๑ เกณฑ์มีการปรับเปลี่ยน นอกจากนี้การปรับปรุงเพื่อพัฒนาต้องใช้งบประมาณและในบางแห่งมีการเปลี่ยนผู้ปฏิบัติงานจึงต้องทำความเข้าใจและศึกษารายละเอียดเกณฑ์ ตลอดจนโครงการของหน่วยบริการที่สร้างมานานไม่เหมาะสมหรือเอื้อต่อการปรับปรุงหรือต่อเติมในบางกิจกรรม เช่น

ระยะสั้น

๑. เร่งรัดการประเมินตนเองของโรงพยาบาล ในประเด็น GREEN ที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์ และกำกับติดตามด้วย PDCA

๒. ทีมจังหวัดร่วมกำหนดแนวทางการจัดการบริการอาชีวอนามัยและเวชกรรมสิ่งแวดล้อม (OHS) และการนำผักอินทรีย์สู่โรงครัวในโรงพยาบาล

๓. เร่งรัดการปรับปรุงส่วน OPD, IPD และมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง

๔. การให้ความรู้ด้วย QR Code และตั้ง Line Group ให้คำปรึกษากับโรงพยาบาล

ระยะยาว

๑. พัฒนารูปแบบการสื่อสารเพื่อสร้างความรอบรู้ในการขับเคลื่อนงาน โดยขอรับงบประมาณสนับสนุนจาก เขตสุขภาพ

๒. พัฒนาระดับ GREEN / ขยายรูปแบบการดำเนินงานสร้างความรอบรู้สู่ภาคีเครือข่าย

๔.๒ ควรมีการบูรณาการระหว่างกรมอนามัย ซึ่งดูแล งาน GREEN และ กรมควบคุมโรค ซึ่งดูแลงานอาชีวอนามัย ในการยกระดับโรงพยาบาล Plus ซึ่งมีปัญหาในด้านเกณฑ์การประเมินสำหรับผู้ปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก

๕. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ปัญหา/อุปสรรค/ปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์	ข้อเสนอแนะที่ให้ต่อหน่วยรับตรวจ	สิ่งที่ทำหน้าที่ตรวจราชการรับไปประสานหรือดำเนินการต่อ
<p>๕.๑ เนื่องจากการประเมินมาตรฐานหลายตัวหลายกรม น่าจะมีการบูรณาการและใช้ตัวใดตัวหนึ่ง หรือใช้มาตรฐานเดียวกันในแต่ละประเด็น เช่น HA G&C Hospital มาตรฐานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เป็นต้น</p> <p>๕.๒ ควรมีการพัฒนาศักยภาพเพิ่มเติมให้กับทีมประเมิน</p>		

ผู้รายงาน นายสมชาย รักรวงษ์วาน
ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
โทร ๐๓๕-๖๑๑๒๒๒ ต่อ ๑๒๘
e-mail: rugvong๑๑@gmail.com